

Mr. sc. Zvonko MILJKO, sudac Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

OKRUGLI STOL O USTAVNOM SUDSTVU BOSNE I HERCEGOVINE

U organizaciji Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u Mostaru je, 17. i 18. svibnja ove godine, održan Okrugli stol *Ustavni sud i sustav sudske vlasti u Bosni i Hercegovini*.

To je bio treći skup,* koji se u biti bavio istom temom - mjestom i ulogom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u novoj strukturi državne vlasti i njegovim odnosom prema ostalim pravosudnim tijelima, pa i odnosima toga suda i ustavnih sudova entiteta. Složena državna struktura postdaytonske Bosne i Hercegovine, stanje prijelaznog razdoblja i otežano funkcioniranje tijela državne vlasti reflektirali su se i na djelovanje Ustavnog suda Bosne i Hercegovine. Osim toga, zbog nedostatne ustavno-sudske prakse i nedorečenosti ustavnopravnih normi ti skupovi, na kojima su izneseni brojni referati i iskazane diskusije, predstavljali su značajno vrelo novih spoznaja i pomoći Ustavnom sudu u njegovu djelovanju.

Na Okruglom stolu, osim sudaca i savjetnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, sudjelovali su i predsjednici i suci ustavnih sudova entiteta, predsjednici i suci vrhovnih sudova entiteta, predsjednici i suci kantonalnih sudova, te drugi predstavnici pravosudnih tijela, pravni eksperti, te profesori iz inozemstva i predstavnici međunarodnih organizacija. Uz uvodni pozdrav Okrugli stol je otvorio prof. dr. Kasim Begić, potpredsjednik Ustavnog suda BiH, nakon kojega je uvodne riječi o temi i ciljevima skupa uputio prof. dr. Nicolas Maziau, pravni savjetnik Phare programa pri Ustavnom sudu BiH.

Nakon toga se pristupilo izlaganju pripremljenih referata.

O temi *Ovlaštenja Ustavnog suda BiH kod ocjene ustavnosti* govorili su potpredsjednici Suda prof. dr. Kasim Begić i prof. dr. Vitimir Popović.

Kasim Begić je u svom izlaganju težište stavio na nadležnosti Ustavnog suda BiH, sukladno člancima IV. i VI. Ustava BiH, konstatirajući kako je riječ o "standardnoj sadržini ustavnog sudstva, a u nekim stvarima i šire od toga". Posebnu je pozornost skrenuo na pitanje ocjene zakonitosti apostrofirajući članak III.3.b. Ustava BiH, pa i na situaciju predviđenu u članku IV.3.f. Ustava, vezanu za deblokadu Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH. Njegovo mišljenje, u svezi s tim pitanjem, bilo je da je uloga Suda da u "cjelini riješi odnosni spor, jer ako to ne bi bilo tako, ova odredba ne bi imala smisla". S tim gledištem se nije složio prof. dr. Rajko Kuzmanović, predsjednik Ustavnog suda Republike Srpske, tvrdeći kako je to "strano tijelo" i da Ustav u biti "ne traži odluku suda, već njegovo izjašnjavanje o regularnosti postupanja". Vitimir Popović se u svom

* Prethodna dva skupa održana su prošle godine u Sarajevu i Banjoj Luci. Na ovaj ili onaj način u organizaciji tih skupova sudjelovali su i pomagali: Ured visokog predstavnika, Phare program EU, Vijeće Europe - Venecijanska komisija i Američko udruženje pravika Centralne i Istočnoeuropske pravne inicijative ABA/CEELI odnosno USAID.

izlaganju bavio pitanjem nadležnosti Ustavnog suda BiH. Ističući kako Ustav BiH spada u red "ustavnih ugovora", on je posebnu pozornost posvetio pitanju "revizione nadležnosti Ustavnog suda".

Marko Arsović, sudac Ustavnog suda BiH, u svojoj se diskusiji također zadržao na pitanju nadležnosti Ustavnog suda BiH, tvrdeći kako je apelaciona nadležnost (čl. VI.3.b. Ustava) "šira od ustavne tužbe i nije samo u funkciji zaštite ljudskih sloboda i prava". Također se osvrnuo i na neke specifičnosti vezane za Poslovnik Ustavnog suda BiH.

Na skupu su svojim referatima sudjelovali i profesori iz inozemstva, iznoseći iskustva i praksu ustavnog sudstva pojedinih europskih zemalja.

Tako je prof. dr. Otto Pfersman sa Sveučilišta Pantheon Sorbonne iz Pariza govorio o "konkretnoj kontroli ustavnosti od Ustavnog suda Austrije", a prof. dr. Fernando Santaolalla, ekspert Phare programa pri Parlamentarnoj skupštini BiH je izložio referat *Zaštita osnovnih prava u Španjolskoj: postupak Amparo*. Laurent Pech, sa Sveučilišta Aix-en-Provence, govorio je o konkretnoj kontroli ustavnosti od Ustavnog suda Savezne Republike Njemačke".

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Srpske Jovo Rosić i predsjednik Vrhovnog suda Federacije BiH Vjenceslav Ilić govorili su o pitanju "postupka obraćanja Ustavnom sudu BiH: do koje granice?"

Jovo Rosić je posebno problematizirao pitanje nadležnosti Ustavnog suda BiH "za pitanja koja mu podnese bilo koji sud u Bosni i Hercegovini, a koja se tiču je li neki zakon, o čijoj valjanosti ovisi njegova odluka, sukladan Ustavu, i s Europskom konvencijom za ljudska prava i temeljne slobode i njezinim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine, ili koja se tiču postojanja ili razmjera općeg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda" (članak VI.3.c. Ustava BiH).

Vjenceslav Ilić je, uz glavnu temu, posebno govorio o specifičnim odnosima u Federaciji Bosne i Hercegovine, na relaciji Ustavni sud Federacije BiH, Sud za ljudska prava i Vrhovni sud Federacije BiH.

O "odnosu Ustavnog suda BiH i ustavnih sudova entiteta u smislu zaštite ustavnog poretka BiH" govorili su predsjednik Ustavnog suda Republike Srpske prof. dr. Rajko Kuzmanović i sudac Ustavnog suda Federacije BiH Muamer Herceglija.

Mr. sc. Zvonko Miljko, sudac Ustavnog suda BiH, u svom se izlaganju osvrnuo na nedavnu Odluku Ustavnog suda BiH glede rješenja pitanja sukoba nadležnosti između toga suda i Doma za ljudska prava, ali i neka promišljanja o odnosu Ustavnog suda i ustavnih sudova entiteta, naglašavajući ulogu Ustavnog suda u pogledu zaštite ljudskih sloboda i prava.

U vrlo bogatoj i živoj diskusiji, kroz brojna pitanja i odgovore sudionika toga skupa, pokušala su se iznaći rješenja na ta i brojna druga pitanja.

Uz jednodušno mišljenje o uspješnom radu i organizaciji Okruglog stola zaključak je bio da se zbog složenosti problematike i brojnih otvorenih pitanja nastavi s dosadašnjom praksom organiziranja skupova o tim i sličnim temama.

Nadamo se da će referati i diskusija s Okruglog stola biti tiskani i kao cjelovit materijal biti stavljeni na uvid zainteresiranoj javnosti.